

Sygn. akt **II AKa 39/14**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 maja 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie, II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSA Andrzej Olszewski (spr.)
Sędziowie:	SA Stanisław Stankiewicz SA Andrzej Wiśniewski
Protokolant:	st. sekr. sądowy Jorella Atraszkiewicz

przy udziale Prokuratora Prokuratury Apelacyjnej Edyty Sielewończuk

po rozpoznaniu w dniu 8 maja 2014 r. sprawy

L. S.

oskarżonego z art. 148 § 1 k.k.

z powodu apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie

z dnia 18 listopada 2013 r., sygn. akt III K 78/13

I. zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy, uznając apelację obrońcy oskarżonego za oczywiście bezzasadną,

II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. K. kwotę 738 (siedemset trzydzieści osiem) złotych z VAT, tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym,

III. zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa wydatki za postępowanie odwoławcze i wymierza mu 600 (sześćset) złotych opłaty za drugą instancję.

sygn. akt **II AKa 39/14**

UZASADNIENIE

L. S. został oskarżony o to, że:

w dniu 12 czerwca 2011 r. w S., w lokalu mieszkalnym położonym przy Al. (...), działając w bezpośrednim zamiarze pozbawienia życia J. F., zadał mu jeden cios nożem w klatkę piersiową, po stronie lewej na wysokości żebra IV-ego, powodując w obrębie układu szkieletowego – w obrębie chrząstki żebra IV-ego przymostkowo przecięcie, ranę ciętą worka osierdziowego na wysokości komory prawej i przedsionka prawego,

a w obrębie mięśnia sercowego ranę kluto-ciętą komory prawej, skutkującą niewydolnością mięśnia sercowego pokrzywdzonego, w przebiegu tamponady worka osierdziowego dużą ilością krwi wydobywającej się z komory prawej, a w konsekwencji zgonem wyżej wymienionego,

tj. o przestępstwo z art. 148 § 1 k.k..

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 18 listopada 2013 r., Ł. S. uznano za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu przyjmując, iż działał z zamiarem ewentualnym pobawienia życia J. F.

i za to przestępstwo, na podstawie art. 148 § 1 k.k., wymierzono oskarżonemu karę 10 (dziesięciu) lat pozbawienia wolności.

Na podstawie art. 63 § 1 k.k., na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności, zaliczono oskarżonemu okres zatrzymania i tymczasowego aresztowania

od 12 czerwca 2011 roku do 03 lutego 2012 r. i od 11 marca 2013 roku.

Na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. zwolniono oskarżonego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych.

Powyższy wyrok zaskarżył obrońca oskarżonego. Wyrokowi zarzucił:

„1. na podstawie art. 438 pkt 2 KPK naruszenie przepisów postępowania w stopniu mającym wpływ na wynik przedmiotowej sprawy poprzez:

a. naruszenie art. 196 § 3 KPK w taki sposób, że Sąd Okręgowy oparł przyjął za w pełni wiarygodną i dokonał na jej podstawie ustaleń faktycznych, opinię psychologiczną wydaną przez biegłą A. T., w sytuacji gdy wcześniej Sąd ten dopuścił dowód z opinii innego biegłego, wobec ujawnionych na rozprawie w dniu 2 lipca 2013 roku wątpliwości co do rzetelności biegłej przy sporządzaniu opinii;

b. naruszenie art. 196 § 3 KPK oraz art. 186 KPK, 199 KPK art. 174 KPK w taki sposób, że Sąd Okręgowy w sposób pośredni, to jest poprzez opinię biegłych psychiatrów, wprowadził do postępowania materiał dowodowy objęty zakazami ustanowionymi w wyżej powołanych przepisach i na podstawie tak wprowadzonego materiału dowodowego poczynił ustalenia faktyczne będące podstawą wyrokowania, a również naruszenie art. 170 § 1 pkt 3 i 5 KPK poprzez przyjęcie, że dowód jest nieprzydatny dla stwierdzenia okoliczności, a nadto wniosek o przeprowadzenie takiego dowodu zmierza w sposób oczywisty do przedłużenia postępowania;

z ostrożności procesowej, na wypadek gdyby Sąd Apelacyjny nie podzielił powyższych zarzutów:

2. na podstawie art. 438 pkt 4 KPK rażąco niewspółmierność wymierzonej oskarżonemu kary pozbawienia wolności poprzez wymierzenie kary 10 lat pozbawienia wolności w sytuacji gdy zachodziły podstawy do wymierzenia oskarżonemu kary nadzwyczajnie złagodzonej.”

Podnosząc powyższe zarzuty, skarżący wniósł o:

„ I. uchylene zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Szczecinie (w przypadku uwzględnienia zarzutów opisanych w pkt 1 petitum apelacji);

II. zmianę zaskarżonego wyroku poprzez wymierzenie oskarżonemu kary 5 (pięciu) lat pozbawienia wolności (w przypadku uwzględnienia zarzutów opisanych w pkt 2 petitum apelacji);

III. dopuszczenie dowodu z opinii wychowawcy oskarżonego z Zakładu Karnego w N. (na podstawie art. 452 § 2 KPK);

IV. zwolnienie oskarżonego od kosztów postępowania odwoławczego;

V. zasądzenie kosztów obrony oskarżonego z urzędu w postępowaniu odwoławczym.”

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy oskarżonego nie zasługiwała na uwzględnienie.

Dokonując ustaleń faktycznych w zakresie stopnia poczytalności oskarżonego, sąd rozstrzygający posłużył się zarówno opinią psychologiczną biegłej A. T., jak i biegłego K. B. (vide str. 10 uzasadnienia - k. 1191 odw.). Nie budzi wątpliwości, że obie opinie psychologiczne są zbieżne ze sobą,

a ich wnioski tożsame. Na żadnym etapie postępowania sądowego, skarżący nie kwestionował **merytorycznej** zawartości tych opinii. Należy podkreślić, że nie budzi również żadnych wątpliwości, iż wydanie opinii przez biegłego K. B. poprzedziło zapoznanie się z aktami sprawy i przeprowadzenie odpowiednich testów psychologicznych z oskarżonym (por. k. 1111 akt i nast.). Na pewno opinia tego biegłego jest pełna i przejrzysta, a wnioski (k. 1119-1119) są jasne i logiczne. Być może błędem było eksponowanie przez sąd rozstrzygający opinii biegłej

A. T., jednak z uwagi na tożsamość wniosków z obu opinii psychologicznych – fakt ten nie ma żadnego znaczenia. Nawet bowiem wyeliminowanie pierwszej opinii psychologicznej, ustalenia sądu pierwszej instancji w opisanym zakresie, na podstawie opinii K. B. będą takie same. Należy pamiętać, że biegli-psychiatrzy zapoznali się z nową opinią psychologiczną,

i nie doprowadziła ona do zmiany ich opinii (vide k. 1162). A więc w świetle powyższych ustaleń i rozważań, zarzut obrazy art. 196 § 3 k.p.k. nie zasługiwał na uwzględnienie.

Chybione okazały się także zarzuty obrazy przepisów postępowania opisane w pkt 1b apelacji obrońcy.

Całkowicie dowolnymi są rozważania obrońcy na temat czasu niezbędnego dla wydania opinii uzupełniającej na rozprawach. Biegli psychiatrzy znali wcześniej akta, byli przesłuchani na rozprawie 6 listopada 2013 r. (por. k. 1162), a więc kolejne przesłuchanie w dniu 18 listopada 2013 r. nie wymagało wcześniejszego, dłuższego zapoznania się z poszczególnymi dokumentami.

Sąd Okręgowy także w szeroki sposób odniósł się do zarzutu obrońcy wprowadzenia do materiału dowodowego dowodów objętych zakazami procesowymi (por. str. 22-26 uzasadnienia, k. 1197 odw. – 1199 odw.). Sąd Apelacyjny w całości odwołuje się do przedstawionych tam rozważań i w pełni je akceptuje.

Już tylko na marginesie należy zauważyć, że pominięcie treści notatki z k. 103 akt nie spowodowało (i nie mogło spowodować) zmiany części merytorycznej opinii psychiatrycznej.

Trudno też mieć pretensje do biegłych psychiatrów, że w postępowaniu przygotowawczym, wydając swoją opinię, przytoczyli zeznania B. S., o której, w tamtym okresie, nie wiedzieli, że mogła skorzystać z prawa do odmowy zeznań (por. k. 59-61 i k. 461). Biegli stanowczo stwierdzili, że pominięcie zeznań tego świadka nie zmienia ich opinii i jej wniosków. I trudno temu się dziwić, skoro

o tym jak zachowywał się oskarżony po spożyciu alkoholu zeznali również świadkowie A. W. i J. O.. A im prawo do odmowy składania zeznań nie przysługiwało (a obrońca tych zeznań nie kwestionował).

Zatem słusznie sąd rozstrzygający, po uzyskaniu opinii uzupełniających uznał, że opinia psychiatryczna wydana w stosunku do Ł. S. jest pełna, a jej wnioski logiczne, zasługujące na uwzględnienie. Należy jeszcze raz podkreślić, że w żadnej części swojej apelacji obrońca nie starał się nawet wykazać popełnienia ewentualnie merytorycznych błędów przez biegłych, nieuwzględnieniu jakichś istotnych okoliczności, czy też nielogiczności przedstawionych wniosków. A to prowadzi do wniosku, że oskarżony, w chwili czynu, nie miał zniesionej, ani ograniczonej poczytalności, w rozumieniu art. 31 § 1 i 2 k.k.

Odnosząc się do zarzutu „rażącej niewspółmierności wymierzonej kary” należy zauważyć, że skarżący nie kwestionuje ustaleń faktycznych co do przebiegu krytycznego zdarzenia i jednocześnie podkreśla prawidłowość ustaleń sądu

rozstrzygającego „odnośnie podjęcia przez oskarżonego kroków mających na celu zapobieganie skutkom stanowiącym znamię czynu zabronionego”. Jednak z tego ostatniego ustalenia, obrońca wyciąga zbyt daleko idące wnioski.

Po pierwsze – oskarżony jednak nie zapobiegł skutkowi swojego działania, i to skutkowi nieodwracalnemu.

Po drugie, i to jest równie ważne, to oskarżony spowodował całe zajście, był agresywny i użył wobec bezbronnego J. F. noża. I nie powstrzymało go nawet to, że pokrzywdzony to jego wujek.

Zadaniem Sądu Apelacyjnego, uwzględniając powyższe okoliczności, a także to, że oskarżony już wcześniej przejawiał agresywne zachowania pod wpływem alkoholu- nie było żadnych podstaw do nadzwyczajnego złagodzenia kary. A tak eksponowany w apelacji element czynnego żalu został uwzględniony przez Sąd Okręgowy, co skutkowało orzeczeniem stosunkowo łagodnej kary, w podstawowych granicach ustawowego zagrożenia za przestępstwo z art. 148 § 1 k.k.. I nie zmienia tego aktualna opinia o oskarżonym z zakładu karnego. Jego dobre zachowanie może być uwzględnione w przyszłości, gdy Ł. S. będzie ewentualnie ubiegał się o warunkowe przedterminowe zwolnienie.

Dokonując powyższych ocen, Sąd Apelacyjny uznał apelację obrońcy oskarżonego za oczywiście bezzasadną.

Orzeczenie o wydatkach za postępowanie odwoławcze i opłacie za drugą instancję znajduje swoje uzasadnienie z art. 636 § 1 w zw. z art. 627 k.p.k. i art. 8 w zw.

z art. 2 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. z 1983 r. nr 49, poz. 223 z późn. zmianami).

Natomiast o wynagrodzeniu za obronę z urzędu orzeczono na podstawie art. 14 ust. 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokacki (...) – tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 461.